

Mål C-469/20

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

29 september 2020

Domstol som begär förhandsavgörande:

Amtsgericht Nürnberg (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

14 september 2020

Kärande:

RightNow GmbH

Svarande:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg

[utelämnas]

har i mål mellan

RightNow GmbH, [utelämnas] Düsseldorf

– kärande –

företrädd av,

[utelämnas]

mot

Wizz Air, [utelämnas] Budapest, [utelämnas]

– svarande –

företrädd av,

[utelämnas] [Orig. s. 2]

[utelämnas]

fattar Amtsgericht Nürnberg [utelämnas] den 14 september 2020 följande

Beslut

I. [utelämnas]

II. I enlighet med artikel 19.3 b i fördraget om Europeiska unionen och artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt hänskjuts följande fråga till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande:

Ska artikel 3.1 i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal tolkas så, att en klausul i ett kommersiellt luftfartsföretags allmänna affärsvillkor som inte har varit föremål för individuell förhandling, och enligt vilken ett avtal som ingåtts med en konsument genom ett elektroniskt formulär ska regleras av lagen i den medlemsstat där lufttrafikföretaget har sitt säte vilken inte är identisk med lagen i det land där passageraren har sin vanliga vistelseort är oskälig i den mån den är vilseledande för konsumenten genom att denne inte informeras om att, valet av en annan lag i enlighet med artikel 5.2 andra stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) endast kan göras inom vissa begränsningar och att det inte är tillåtet att välja vilken lag som helst, utan endast de lagstiftningar som omnämns i artikel 5.2 andra stycket i Rom I-förordningen? [Orig. s. 3]

Skäl

1 I. Käranden begär återbetalning från det svarande luftfartsföretaget av ej uppkomna skatter och avgifter som inte hade uppkommit på grund av att flygresorna avbokats.

2 Passagerarna

...

[Orig. s. 4]

[utelämnas] bokade flygresor från och/eller till Nürnberg för sig själva (samt till viss del för medpassagerare) hos svaranden. Alla passagerare hade sin vanliga vistelseort i Tyskland. Ingen av passagerarna påbörjade flygresan och de har samtliga överlätit sin rätt till ersättning för ej uppkomna skatter och avgifter till käranden. Käranden godtog varje enskild överlåtelse och uppmanade svaranden utanför domstol att redovisa och ersätta ej uppkomna skatter, avgifter och andra pålagor, dock utan resultat.

3 Vid tidpunkten då flygbiljetterna bokades hade alla passagerare godkänt svarandens allmänna avtalsvillkor. I dessa anges bland annat följande:

4 Punkt 21.1.:

OM INGET ANNAT ANGES I AVTALET ELLER I ANDRA GÄLLANDE BESTÄMMELSER GÄLLER FÖLJANDE:

a) DESSA ALLMÄNNA TRANSPORTVILLKOR OCH SAMTLIGA TRANSPORTER SOM VI TILLHANDAHÅLLER DIG (AVSEENDE DIG SOM PERSON OCH DITT BAGAGE), FALLER UNDER UNGERSK LAG OCH

b) SAMTLIGA TVISTER MELLAN DIG OCH OSS AVSEENDE EN SÅDAN TRANSPORT OMFATTAS AV DE UNGERSKA DOMSTOLARNAS ICKE-EXKLUSIVA BEHÖRIGHET. ”ICKE-EXKLUSIV BEHÖRIGHET” INNEBÄR ATT DU KAN GÖRA GÄLLANDE DINA ANSPRÅK ÄVEN VID DOMSTOLSVÄSENDET I DOMSTOLAR UTANFÖR UNGERN. [Orig. s. 5]

5 Punkt 7.2.1 (i utdrag):

... Inga skatter och avgifter som tas ut av en flygplatsoperatör kan återbetalas, även om de är hänförliga till antalet passagerare.

6 Punkt 6.5:

6.5.1. Du kan avboka din bokning fram till fjorton (14) dagar före den tidtabellsenliga avgångstiden för flygningen. Du har då rätt att få tillbaka hela priset för flygningen med avdrag för avbokningsavgiften.

6.5.2. Om du avbokar din bokning inom fjorton (14) dagar före den tidtabellsenliga avgångstiden för din flygning, får du tillbaka hela priset för flygningen med avdrag för avgifter för ytterligare tjänster och platsavbokningsavgiften.

I situationer som faller under punkt 6.5 tar svaranden ut en avbokningsavgift på 60 euro per flygning och passagerare. I situationer som faller under punkt 6.5.2 tar svaranden ut en platsavbokningsavgift på 80 euro per flygning och passagerare. Dessa avgifter framgår av svarandens webbplats.

7 Enligt punkt 18.3.1 i de allmänna affärsvillkoren preskriberas passagerarnas anspråk två år efter ankomst till bestämmelseorten alternativt från och med det datum då flygplanet tidtabellsenligt skulle ha ankommit eller då resan ställdes in. Svaranden har gjort en invändning om preskription. Denna tidsfrist har emellertid endast överskridits vad gäller en av passagerarna.

8 Svaranden anser att lagvalsklausulen samt de andra klausulerna är giltiga enligt ungersk rätt.

- 9 Käranden bestrider detta. [**Orig. s. 6**]
- 10 [utelämnas]
- 11 II. 1. [utelämnas]
- 12 2. Utgången i målet beror på hur artikel 3.1 i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 (nedan kallat direktiv 93/13/EEG) tolkas. [utelämnas]
- 13 3. Frågan om anspråk kan göras gällande beror i huvudsak på om lagvalsklausulen har verkan enligt ungersk rätt.
- 14 Enligt artikel 3.1 jämförd med artikel 10.1 i Rom-I-förordningen ska visserligen en klausuls verkan bedömas enligt gällande lagval och alltså i detta fall enligt ungersk lag. Prövningskriterierna omfattar dock även bestämmelserna för att genomföra direktiv 93/13/EEG, vilka ska tolkas i enlighet med direktivet [utelämnas] [**orig. s. 7**] [utelämnas]. Om dessa bestämmelser medförde att lagvalsklausulen saknade verkan skulle enligt artikel 5.2 första stycket i Rom I-förordningen, tysk lag vara tillämplig i samtliga fall, eftersom alla passagerare har sin vanliga vistelseort i Tyskland och alla flygningar har Nürnberg antingen som avgångsort eller bestämmelseort. Enligt tysk rätt skulle de ytterligare klausulerna i svarandens allmänna affärsvillkor sakna verkan.
- 15 4. EU-domstolen har redan slagit fast att lufttrafikföretag separat ska ange de belopp som kunderna ska betala för skatter och avgifter när de offentliggör sina passagerarpriser och att de inte (ens delvis) får inkludera dessa komponenter i passagerarpriserna (dom av den 6 juli 2017, C-290/16, EU:C:2017:523). I samma dom klargjordes att klausuler i allmänna affärsvillkor som föreskriver en schablonmässig administrationsavgift för återbetalning av sådana avgifter och skatter kan bedömas som verkningslösa på grund av en nationell lag för att genomföra direktiv 93/13/EEG. Enligt tysk rätt skulle därför klausulen i punkt 4.2.1 i svarandens allmänna affärsvillkor bli verkningslös på grund av oskäligt missgynnande enligt 307 § första stycket första meningen i Bürgerliches Gesetzbuch (civillagen, nedan kallad BGB)[utelämnas].
- 16 Enligt tysk rätt skulle även uteslutandet av återbetalning av skatter och avgifter samt den förkortade preskriptionstiden sakna verkan enligt 307 § BGB. I enlighet med 307 § första stycket BGB saknar klausuler verkan om de oskäligt missgynnar användarens avtalspart på ett sätt som strider mot tro och heder. Detta är fallet i förevarande mål. Svaranden anses inte ha något som helst berättigat intresse att för egen del kräva in skatter och avgifter till betalningar som inte avser svaranden, utan görs för statens, flygplatsoperatörens eller andra parter räkning [utelämnas] [**orig. s. 8**] [utelämnas], och svaranden har inte heller angett att detta är ett berättigat intresse. Det kan inte heller anses vara något berättigat intresse att markant förkorta den preskriptionstid som normalt gäller enligt tysk rätt [utelämnas].

- 17 5. Det avgörande är alltså om lagvalsklausulen i svarandens allmänna affärsvillkor (punkt 21) har verkan eller ej.
- 18 Europeiska unionens domstol har i fråga om artikel 6.2 i Rom I-förordningen förklarat att en lagvalsklausul i en näringsidkares allmänna avtalsvillkor kan anses vara vilseledande, i den mening som avses i artikel 3.1 i rådets direktiv EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal, om konsumenten inte omfattas av förmånsprincipen i artikel 6.2 andra meningen i Rom I-förordningen (dom av den 28 juli 2016, [utelämnas] C-191/15). Med hänsyn till vad som föreskrivs i artikel 6.4 b i Rom I-förordningen är artikel 6.2 andra meningen i samma förordning inte tillämplig på transportavtal. Syftet med begäran om förhandsavgörande är därför att få klarlagt huruvida nämnda rättspraxis i tillämpliga fall kan överföras på artikel 5.2 i Rom I-förordningen.
- 19 Landgericht Frankfurt am Main [utelämnas] har gjort detta antagande. Lagvalsklausulen bedömdes som vilseledande eftersom passageraren i egenskap av konsument inte informerades om den begränsade tillgången till lagval. Detta skulle då behandlas på samma sätt som i artikel 6.2 i Rom-I-förordningen. Även Amtsgericht Brühl [distriktsdomstolen i Brühl] [utelämnas] företrädde denna ståndpunkt.
- 20 [utelämnas] [**Orig. s. 9**] [utelämnas] Oberlandesgericht Frankfurt [utelämnas] har slagit fast att principerna i EU-domstolens så kallade Amazon-avgörande (dom av den 28 juli 2016, [utelämnas] C-191/15) inte kan överföras till flygresor på grund av avvikande struktur och olika tillämpningsområden.
- 21 6. Tolkningsfrågan har, såvitt framgår, ännu inte klagjorts.
[utelämnas]